

Anmeldelser.

Einar Bratt: *En Krönika om Kartor över Sverige*. 30 × 22 cm. 132 s. 61 fig. Generalstabens Litografiska Anstalt, Stockholm 1958. Kr. 84,00.

Sverige har en betydelig litteratur vedrørende den nationale og internationale kartografis historie, men man har hidtil savnet en oversigt over den svenske kartografis udvikling. Alene af den grund vil Bratts bog blive modtaget med stor interesse, også i Danmark. Den giver i kortfattet fremstilling en rig samling af oplysninger og data om kartografiens udvikling fra Middelalderen til vore dage og tillige om de moderne, svenske kortværker: topografiske og økonomiske kort samt matrikuskort og søkort.

Endvidere får man en redegørelse for teknikens udvikling fra træsnittet til de helt moderne metoder, som er udviklet i løbet af det sidste decennium. Der er en påfaldende parallelitet mellem den kartografiske udvikling i Danmark og i Sverige, og man kan i virkeligheden sammenstille de vigtigste perioder fra det 16. århundrede til vore dage. Også korttyperne udvikler sig analogt.

Værket er overordentligt smukt udført, og gengivelserne af ældre og nyere kort er fortrinlige. Til hvert enkelt afsnit er knyttet en bibliografi, ved hjælp af hvilken man let vil kunne skaffe sig den indledende orientering i den rige, svenske litteratur.

Niels Nielsen.

Vernor C. Finch, Glenn T. Trewartha, Arthur H. Robinson & Edwin H. Hammond: *Elements of Geography*. 4. udg. 693 s. 25 × 18 cm. McGraw-Hill, New York 1957.

Denne nye udgave af Finch og Trewarthas også i Norden meget benyttede hånd- og lærebog i almindelig geografi vil blive modtaget med stor interesse, fordi åjourføringen af stoffet er gennemført med omhu og kyndighed. Hertil bidrager også optagelsen af de to nye medforfattere: Robinson og Hammond. Udvælgelsen af eksemplarerne og litteraturhenvisningerne er som i tidligere udgaver stærkt

præget af, at bogen er amerikansk. Den bør findes i ethvert større, geografisk bibliotek; men europæiske brugere må supplere den med hjemlige hjælpemidler.

Niels Nielsen.

Erich Krönel: *Geologie und Bodenschätze Afrikas*. 2. omarbejdede udgave. 17 × 23 cm. 597 s., 158 tekstfigurer. Akademische Verlagsgesellschaft Geest & Portig K.-G. Leipzig 1957. DM 61,00.

Denne bog er en stærkt forkortet og omarbejdet udgave af det trebindsværk med samme titel, der udkom 1939 i serien *Geologie der Erde*. Bogen omfatter iøvrigt hele kontinentalblokken syd for den alpine foldezone, d.v.s. foruden Afrika også Syrien og Arabien, og der gives en sammentrængt fremstilling af de enkelte afrikanske landes eller provinsers struktur og tilsidst en 60 sider stor oversigt over Afrikas mineralske råstoffer. Selv om der efter gennemgangen af de enkelte landområder gives en 80 sider lang sammenfatning af Afrikas geologiske udviklingshistorie, kan det være vanskeligt at finde ud af den tidsmæssige sammenhæng mellem de forskellige tektoniske systemer i de forskellige områder. Afsnittet om råstofferne er heller ikke ført helt op til dato. Produktionstallene er således flere steder temmelig gamle, og de nye olieforekomster i Sahara er heller ikke kommet med.

Kaj Hansen.

Thor Heyerdahl: *Aku-Aku. Påskeøens hemmelighed*. 23 × 15,5 cm. 282 s. Gyldendal 1957. Kr. 24,75.

En bog, der behandler et så spændende og omdiskuteret emne som Påskeøens gådefulde kæmpestatuer, må nødvendigvis vække ens største interesse. Thor Heyerdahl skildrer på en levende måde ekspeditionens arbejde for at løse de mange spørgsmål i hvem-, hvornår-, hvorfor- og hvordan-form, der er knyttet til øen og dens gamle befolkning og til den kultur, som i dag er forsvundet, men hvis spor findes over hele øen både over, i og under jorden.

Forf. forstår at fængsle læsernes opmærksomhed fra først til sidst. Man føler sig hurtigt hjemme på den lille klippeø i Stillehavet med de hemmelighedsfulde underjordiske gange og kultiske huler og med en befolkning, som ikke helt synes at have opgivet forfædrenes religiøse tankeverden til trods for pater Sebastians virke.

De mange glimrende farveillustrationer er med til at belyse ekspeditionens arbejde. Især er de billeder, der viser kæmpestatuerne efter udgravningen, d.v.s. i deres helhed, af allerstørste interesse. Det er dette hans arkæologiske arbejde i forbindelse med hans undersøgelser over arbejdsmetoder ved udhugning og rejsning af skulpturerne, som fortjener virkelig beundring.